

2. nagrada

Promicanje kršćanskih vrijednosti u medijima

Putovanja mogu biti duga i kratka. Granični prijelazi su uvijek nepoznanice kamo god nas put nosio. Danas putujem s roditeljima iz Žepča za Zagreb. Odabiremo granični prijelaz Slavonski Brod. Da bismo skratili putovanje, često pokušamo naći način kako skratiti put. Ovaj put otac je predložio slušanje različitih radio postaja i upoznavanje svjetonazora koje promiču. Mama se nasmijala i pristala. Put skoro znam napamet pa se i ja uključujem. Predlažem da to bude kratko skeniranje radio postaja u trajanju od pet minuta.

Uskoro će podne. Počinje skeniranje radio postaja. Voditelj na postaji X poziva slušatelje da putem viber-a odgovore na pitanje vrijedi li se u životu više puta ženiti, odnosno udavati? Slijedi pjesma; „Oh, nema reklamacije, jer oženjen je roba bez garancije! Oh, loše su vibracije jer oženjen je bog manipulacije!“ Nije proteklo pola pjesme, a već smo uz smijeh isključili tu postaju. Predlažem da radijske postaje ocjenjujemo od jedan do pet. Postaja X je skupila tri boda. Mama je rekla da je i to previše.

Prelazimo na radio Y. U tijeku je Dnevnik. Govori se samo o Gazi. Izrael se prikazuje samo u crnoj boji. Otac komentira kako je čudno da se uopće ne spominje stradanje u Jemenu, a o Nigeriji da ne govorimo. Slijedi prilog o tome kako se hrvatski političari miješaju u unutarnja pitanja BiH. Dvije dvojke i jedna jedinica uz zaključak o nimalo prikrivenoj pristranosti.

Skeniramo i nailazimo na sljedeće frekvencije. Na radio postaji Z očito se emitira samo glazba. Slušamo riječi pjesme: „Mozak pored kompa i nezdrava klopa, za slabiće uvek svuda jeftinoga dopa, za uporne auto, al' je skupa čorba dva'es' kinti tiket je, vaskrsao Sloba... Iz Pazara original Levi's, sloboda je bauk“. Pjesma nam je privukla pozornost. Ne znamo kako izgleda njihov dnevni program, ali postaja Z osvaja ukupno deset bodova zbog zanimljivog teksta i urbanog šarma.

Prebacujemo se na postaju Q. Na programu je intervju. Gošća priča o „vekovnoj ugroženosti srpskog naroda“. Srbi su najstariji narod na svijetu... Prema njezinim riječima, Egipat je nekada pripadao Srbima... Počinje gromoglasni smijeh u autu. Umjesto pet minuta ostajemo na valovima radiopostaje Q barem 20 minuta. Prekidamo u trenutku kad visokoobrazovana gospođa tvrdi da su ispod Kineskog zida milijuni srpskih kostiju. Otac i Majka kažu da su bez

komentara. Ne možemo se složiti u koju kategoriju smjestiti emisiju: intervju ili komedija. Zbog podijeljenih mišljenja, Q osvaja sedam bodova. Petica je od mene.

Iduća ne redu je postaja V. Tu je pri kraju razgovor o novoj sportskoj nadi. Mladić opisuje da mu je košarka usmjerila život. Nada se da će iduće godine krenuti put SAD-a i tamošnje sveučilišne košarke. Na pitanje što će mu najviše nedostajati, mladi sportaš odgovara: „Obitelj i članovi sastava s kojim pjevam u crkvi“. Voditelj nam kazuje da je sljedeći glazbeni broj po želji gosta. Čujem prve akorde pjesme „Uzalud vam trud svirači“. Dobila je 12 bodova. Otac uz osmijeh dobacuje: „Mogli bi reći da smo pristrani“. I tu smo se zadržali duže od planiranih pet minuta.

I gle, dolazimo i do frekvencije na kojoj slušamo dobro nam znani radio. Teče emisija „Zašto vjerujem?“. Tu smo se zadržali do kraja emisije. U tišini smo slušali gosta koji je govorio o svom životu, vjeri, osobama i susretima koji su usmjerili njegove životne korake. Rekao je: „Moj život je poput neprocjenjivo vrijedne slike. Na njoj je puno boja. Ima i bijele, ima i crne. Ali, kada bih uklonio crnu boju, ona bi izgubila svoju vrijednost. Sav taj kolaž boja složen je na mom putu prema vječnosti.“ Tu emisiju nismo bodovali, ali smo podugo razgovarali o njoj. „Izvan konkurencije“, rekla je majka.

Već smo na ulazu u Zagreb. Majka uzima u ruku jednu malu knjižicu. Pitam što je to. „Knjižica Biskupske konferencije BiH koja se tiska uz Dan medija i jedan crkveni tekst o etici u obavijesnim sredstvima iz 2000 godine. Poslušajte, zanimljivo je: 'Način kojim se ljudi služe obavijesnim sredstvima može proizvesti pozitivne i negativne učinke. Premda se često kaže, a mi ćemo to također često ovdje ponoviti, da društvena obavijesna sredstva vedre i oblače, ona ipak nisu slijepe prirodne sile koje izmiču ljudskom nadzoru. I premda komunikacije često imaju nepredvidive posljedice, ljudi sami odabiru hoće li koristiti društvena obavijesna sredstva u dobru ili lošu svrhu, na dobar ili loš način. Ovi se izbori, temeljni za etičko pitanje, ne odnose samo na one koji priopćenja primaju gledatelje, slušatelje, čitatelje nego i na one koji nadziru društvena obavijesna sredstva i utvrđuju njihovo ustrojstvo, njihove politike i njihov sadržaj“, poručuje ovaj dokument u svom uvodu.“

Zatim dodaje: „No, najvažnije je naglasiti ono što dokument ističe na samom kraju. Za kršćanina, katolika, kreatora ili korisnika društvenih obavijesnih sredstava, tu je srž svega. „Isus je uzor i primjer našeg ophođenja. Za one koji rade na području društvenih obavijesnih sredstava, bilo kao oni koji donose odluke bilo kao stručnjaci ili korisnici medija, zaključak je jasan: Zato odložite laž i govorite istinu jedan drugomu, jer udovi smo jedni drugima... Nikakva

nevaljala riječ neka ne izlazi iz vaših usta, nego samo dobra, da prema potrebi saziđuje (Ef 4,25.29). Služenje ljudskoj osobi, izgrađujući ljudsku zajednicu utemeljenu na solidarnosti, na pravednosti i na ljubavi te širenje istine o ljudskom životu i njegovu konačnom ispunjenju u Bogu bili su, jesu i ostat će srž etike društvenih obavijesnih sredstava.“

„Moram kazati da je ovo bilo i zanimljivo, i na kraju poučno“, rekao je otac. Dodao sam da je putovanje ovaj put proteklo vrlo brzo. Majka kaže: „Za promociju kršćanskih vrijednosti u medijima, očitno moramo svi zajedno učiniti još puno toga. Premalo je tih vrijednosti u današnjem društvu i medijima.“

Majka nas je zamolila da poslušamo da poslušamo još nekoliko zanimljivih podataka koje je pronašla u tekstu koji nam je već citirala, a podatci su s kraja 2025:

„Najnovije brojke pokazuju da 95, 7 posto svjetskih korisnika interneta, bez obzira na dob, sada koristi društvene medije svaki mjesec. Ti podaci sugeriraju da je broj 'odraslih' korisnika društvenih mreža diljem svijeta (tj. onih u dobi od 18 i više godina) sada jednak 88, 9 posto svih odraslih u toj dobnoj skupini. Tipični korisnik interneta provede više od 1 punog dana svaki tjedan koristeći društvene mreže. I zajedno, svijet provede 14 i pol milijardi sati konzumirajući sadržaj na društvenim platformama svaki dan, što je ekvivalent gotovo 1,7 milijuna godina ljudskog postojanja.“

„Za godinu dana, ti su podatci sigurno još puno porasli“, dodaje otac.

Stigli smo. Vrijeme putovanja: tri sata i 50 minuta. Put smo skratili, a puno se toga moglo čuti i o puno stvari razmišljati. Razmišljam u sebi: na kraju svi mi sami biramo za koje ćemo se vrijednosti boriti. Možda me životni put navede jednoga dana da i sam budem kreator kršćanskih vrijednosti u medijima. Tko zna, ali znam sigurno da nijedan trud i u ovome vremenu nije uzaludan. Ipak, netko promišlja o svemu što čuje i vidi. Neka putovanja mogu promijeniti sve.

Petar Antolović, KŠC, Žepče